

Sadržaj

SGM/NAHR

ISP. PITA

Prvi deo

Tehnološka predviđanja (1)

○	Svrha naučnog predviđanja tehnoloških promena	2
1	Determinante tehnoloških predviđanja	4
2	Paradigme koje su menjale svet	9
2.1	Faze razvoja tehnologije 9	
2.2	Faze i ciklusi razvoja industrije 12	
2.3	Transformacijske faze u razvoju industrije 13	
2.4	Karakteristike treće tehnološke revolucije 17	
2.5	Karakteristike i strategije savremenog tehnološkog razvoja 21	
3.	Problemi predviđanja s naglaskom na predviđanja tehnoloških promena 25	
3.1	Teorijske premise predviđanja 27	
3.2	Značaj tržišnih predviđanja za potrebe tehnoloških predviđanja 28	
3.3	Vremenska dimenzija predviđanja 29	
3.4	Problematiziranje metoda predviđanja 30	
3.5	Osnovna polazišta primene tehnoloških predviđanja 33	
4.	Hipoteze na kojim se baziraju predviđanja tehnoloških promena 34	
4.1	Identifikovanje sistema naučnih otkrića 34	
4.2	Identifikovanje promena od kojih se očekuje da utiču na promene tehnologije i ekonomije 36	
4.3	Osnova i ciljevi tehnoloških predviđanja 38	
4.4	Identifikovanje faza životnog ciklusa tehnologije 38	
5.	Opšti uslovi tehnološkog predviđanja 38	
5.1	Opštite karakteristike novih tehnologija kao teorijskih determinanata tehnološkog predviđanja 42	
5.2	Opštite karakteristike novog proizvodnog menidžmenta kao teorijskih determinanata tehnološkog predviđanja 42	
6.	Problemi izbora metoda tehnološkog predviđanja 43	
7.	Problem nadoknadjenja tehnološkog kašnjenja za razvijenim 44	
7.1	Identifikovanje suštine razvojnih faza tokom XX veka 44	
7.2	Identifikovanje savremenih karakteristika strukturnih promena u industrijskim razvojnim zemljama 46	
7.3.	Razlozi koji upućuju na determinisanje noveog nacionalnog strateškog područja poslovanja 48	
8.	Kategorisani sistem iz područja tehnoloških istraživanja 49	
8.1	Definisanje pojma nauka, istraživanje i razvoj 49	
8.2	Objašnjenje pojma naučno istraživanje i razvoj 54	
8.3	Logički naučni postupci i metode 59	
8.3.1.	Naučni postupci – opis (deskripcija), objašnjenje (eksplanacija) i predviđanje (predikacija) 60	
8.3.2.	Naučno otkriće i dokaz 62	
8.3.3.	Naučno istraživanje i izlaganje nauke 64	
8.3.4	Utvrdjivanje problema, postavljanje hipoteza i verifikacija 65	
○	Ekspiatorne metode tehnološkog predviđanja	67

1	Značaj istraživanja koncepta razvoja tržišta za potrebe tehnološkog predviđanja	68
2	Metode objektivne procene razvoja tehnoloških promena	74
2.1	Brainstorming metoda 76	
2.2	Metoda simulacija 78	
3	Predviđanje područja poslovanja sa utvrđivanjem područja tržišnog potencijala za potrebe strateškog predviđanja tehnologije	79
3.1	Definisanje područja tržišnog potencijala 79	
3.2	Predviđanje za potrebe projektovanja razvojno usmerene organizacije 85	
3.3	Klasifikacija tehnologije 87	
3.4	Karakteristike tehnološkog sistema 89	
3.5	Upravljanje tehnologijom i ocena efikasnosti tehnološkog sistema 92	
3.6	Metode predviđanja za potrebe razvoja bazne tehnologije 97	
3.6.1	Problemi koji se ne mogu rešiti u okviru vladajuće bazne tehnologije 99	
3.6.2	Znaličja potrebita za razvoj nove tehnologije 100	
3.6.3	Razvojne potrebe s obzirom na dominantni kulturno-civilizacijski sistem 100	
3.6.4	Kriterijumi koji iskazuju vladajući društveno-ekonomski sistem 101	
3.6.5	Uslovi koji izražavaju (ne)podesnost – (ne)zrelost za prihvatanje nove bazne tehnologije 102	
4	Istraživanja potencijala odabrane tržišne sredine za potrebe tehnoloških predviđanja	104
4.1	Strateška razvojna područja okruženja koje će determinisati buduću strategiju tehnološkog razvoja preduzeća 104	
4.2	Identifikovanje područja tehnoloških promena koje determinišu buduću strategiju tehnološkog razvoja preduzeća 108	
4.3	Konjunktorna istraživanja sa istraživanjem prodaje novih proizvoda za potrebe tehnoloških predviđanja 110	
4.4	Medusektorska ili input-output analiza 112	
4.5	Cost-benefit analiza javnih investicionih projekata 115	
4.6	Metoda scenarija 118	
4.7	Teorija strateških igara ili konfliktnih situacija 119	
5	Metode tehnoloških predviđanja ispitivanjem i upoređivanjem	122
5.1	Delfi metod predviđanja ispitivanjem 122	
5.2	Metoda predviđanja analogijskim upoređivanjem 123	
5.3	Ulopija metod tehnoloških predviđanja 123	
6	Statističko-matematičke metode tehnoloških predviđanja	124
6.1	Morfološka analiza 124	
6.2	Ekstrapolacija vremenskih serija 124	
6.3	Metod krive iskustva 125	
6.4	Operaciona istraživanje, metode i modeli 127	
7	Analiza tehnološkog jaza (gepa)	128
Metodi normativnog tehnološkog predviđanja		130
1	Matrice horizontalnog odlučivanja	131
2	Metodi operacionih istraživanja	136
2.1	Linearno programiranje 139	
2.2	Planiranje resursa preduzeća pomoću mreže 140	
2.3	Gantov dijagram 141	
2.4	Metoda planiranja glavnih dogadaja 142	
2.5	Metoda planiranja, ocenjivanja i revizije programa 142	
2.6	Grafičko planiranje metodom kritičnog puta 145	
3	Stablo odlučivanja, evaluacije, selekcije i PATTERN-metoda	145